

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICA — FINANȚE

DIRECTOR : D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR : I. N. CESĂRESCU

ABONAMENTUL

pe an 30 lei; 6 luni 16 lei; 3 luni 8 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Străinătatea : 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

A P A R E

de două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCURESCI

6, Splaiul Brâncoveanu Voevod, 6

Vis-à-vis de Palatul Justiției

S U M A R

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ :

Inalta Curte de casație și justiție, s. I : *Floarea Constantin Andrei cu Stoean Stănescu.*

Tribunalul Ilfov, s. I : *Floarea Constantin Andrei cu Stoean Stănescu.*

Inalta Curte de casație și justiție, s. I : *Elisa Petropol (fostă Vămășescu) și Chr. N. Petropol ca soț cu S. L. Cornea, Căpitan T. Paladi și alții.*

Curtea de apel din București, s. I : *Elisa Petropol (fostă Vămășescu) cu S. L. Cornea și alții.*

Idem, s. II : *Gh. Ionescu cu G. Stroescu.*

JURISPRUDENȚA STRĂINĂ :

Curtea de apel din Caen, s. I : *D-na X... cu soțul ei pentru divorț, cu o observațiune, de d. D. Alexandresco.*

Bibliografie.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția I

Audiența de la 12 Septembrie 1900

Președenția D-lui CHR. PHEREKYDE, Consilier

Floarea Constantin Andrei cu Stoean Stănescu

Procură.— Semnare prin punere de deget. — Legalizare făcută de un comisar.— Ce trebuie să constate comisarul în procesul-verbal de legalizare.— (Art. 26 din legea autentificării actelor).

Procura dată de o persoană ce nu știe să scrie și să subscrie, adică semnată prin punere de deget, și legalizată de un comisar polițienesc, ce dupe lege e un agent competent a legaliza procure pentru a reprezenta pe părți înaintea justiției, nu este valabilă dacă legalizarea nu s'a făcut în conformitate cu art. 26 din legea autentificării actelor, adică dacă procesul verbal de legalizare a semnăturii nu constată prezentarea părții înaintea comisarului și identitatea ei, citirea actului din cuvânt în cuvânt în auzul părții, declarația părții că nu știe sau nu poate subscrie, și că procura ce-i s'a citit este făcută cu consimțământul său și că voește să se legalizeze.

Decisiunea 297/900. — Respins, în urma divergenței, recursul făcut de Floarea Constantin Andrei, contra sentinței tribunalului Ilfov, s. I, No. 654/99 în proces cu Stoian Stănescu.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut de d-l consilier, Gr. Buiucliu ;

Pe d-nul avocat I. Saita în dezvoltarea motivelor de casare și

Pe d. avocat N. Obreja, în combateri ;

Deliberând,

Asupra motivului I de casare :

«Tribunalul respingându-mi apelul făcut contra cărței de judecată a judecătorei ocolului 5 București cu No. 110/99, pentru că acest apel a fost făcut de către d-l Stefan Petrescu în numele meu în baza unei procuri, care fiind semnată de mine prin punere de deget și legalizată de comisariatul de poliție, ar fi nulă, a violat dispozițiunile art. 7 din legea pentru autentificarea actelor și a dat o greșită interpretare atât acestui articol cum și art. 26 din citata lege».

Având în vedere sentința supusă recursului din care rezultă că recurenta Floarea Constantin Andrei, făcând apel la tribunal în contra unei cărți de judecată dată între dânsa și Stoian Stănescu, tribunalul, fără a intra în fondul cauzei, a respins ca nul apelul fiind făcut de un procurator a cărui procurățiune era semnată prin punere de deget, și, de și legalizată de un comisar de poliție competent, nu coprindea însă în legalizare formele cerute de art. 26 din legea pentru autentificarea actelor ;

Având în vedere dispozițiile art. 26 din legea pentru autentificarea actelor ;

Considerând că după acest text de lege, pentru cei ce nu știu carte sau nu pot subscrie, procesul-verbal de legalizare a semnăturii trebuie să constate prezentarea părților înaintea judecătorei sau primăriei și identitatea lor, citirea actului din cuvânt în cuvânt în auzul tutului, declarațiunea părților sau uneia din ele că nu știe sau nu poate subscrie, și în fine declarațiunea părții care nu știe să subscrie că actul ce i s'a citit este făcut cu consimțământul său și că voește să se legalizeze ;

Considerând că de și în speța era vorba de o procură pentru a reprezenta pe parte înaintea justiției, pentru care cas comisarii de poliție, conform art. 7 din legea autentificării actelor, sunt competenți ca încredințându-se de identitatea părții, să certifice în josul actului că semnătura este a persoanei subscribe în act; ceia ce presupune că persoana ce dă procura scie carte ; când însă este vorba de o persoană ce nu scie scri și subscrie, ca'n cazul de față, legalizarea semnăturii dată de comisarul de poliție, trebuia să fie făcută conform regulilor prescrise de citatul art. 26 ; că dispozițiunile acestui articol sunt generale și se aplică la toate actele făcute de cei ce nu știu sau nu pot subscrie, ori care ar fi natura actului și autoritatea chemată să le legalizeze ;

Considerând în speța, că tribunalul constată în fapt

că procura dată de recurenta Floarea Constantin Andrei este semnată prin punere de deget, și că comisarul polițienesc care a legalizat-o nu a îndeplinit formalitățile cerute de art. 26 din legea autentificării actelor ;

Că așa fiind cu drept cuvânt tribunalul a respins apelul făcut în baza unei procuri ce nu era legalizată conform legii, și deci motivul invocat în casare este neîntemeiat ;

Având în vedere că recurenta, prin apărătorul său, a declarat azi în instanță că renunță la motivul al doilea de recurs invocat prin petiția de recurs ;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge, etc.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI ILFOV, Secția I

Audiența de la 22 Octombrie 1899

Președenția D-lui EM. MICLESCU, Judecător

Floarea Constantin Andrei cu Stoian Stănescu

Sentința civilă No. 654

Legalizare. — Semnătură prin punere de deget. — Formalități. — Procură semnată prin punere de deget. — Neconstatarea comisariului polițienesc că s'a îndeplinit formele art. 26 din legea autentificării actelor. — Procură nevalabilă.

Pentru ca legalizarea unei semnături prin punere de deget să fie valabilă trebuie pe lângă competența autorității, ca funcționarul ce a instrumentat actul să îndeplinească formalitățile cerute de art. 26 din legea autentificării actelor și să constate în procesul-verbal de legalizare că ele s'a îndeplinit.

Ast-fel o procură semnată prin punere de deget și legalizată de un comisar polițienesc, funcționar competent a legaliza semnătura din asemenea acte, nu este valabilă dacă comisarul nu constată în procesul-verbal de legalizare că a îndeplinit întocmai dispozițiile art. 26 din legea autentificării actelor.

S'a ascultat : d-nii avocați Ștefan Petrescu procurator din partea apelantei Floarea Constantin Andrei și d-nul avocat N. Obreja din partea apelantului Stoian Stănescu ambi în susținerea apelurilor.

Tribunalul deliberând,

Având în vedere apelul făcut de Ștefan Petrescu ca procurator al Floarei Constantin Andrei și apelul făcut de Stoian Stănescu contra cărței de judecată cu No. 110/99 a judeului ocolului 5 București ;

Având în vedere susținerile părților, actele exhibate în instanță și actele din dosar ;

Asupra cererii făcută de apelantul Stoian Stănescu, prin apărătorul său d-nul avocat Obreja, de a se respinge pelul făcut de Floarea Constantin Andrei ca făcut de o persoană, care nu avea calitatea, întru cât procura legalizată de comisariatul de poliție secția 5-a la No. 41/99 dată d-lui avocat Ștefan Petrescu, este nulă ;

Având în vedere că după dispozițiunile art. 26 din legea autentificării actelor, procesul-verbal de legalizare al actelor, subscrise prin punere de deget de persoanele ce nu știu carte, trebuie să se constate : 1) prezentarea părților și a scriitorului actului înaintea judecătorului și identitatea lor ; 2) citirea actului din cuvânt în cuvânt în auzul tuturilor ; 3) declarațiunea părților că nu știu carte sau nu pot subscrice ; 4) declarația părții

care nu știe carte că, actul ce i s'a citit este făcut cu consimțământul său și că voește să-l legalizeze ;

Considerând că de și autoritatea ce a legalizat această procură avea competența, dar pentru ca legalizarea unei semnături prin punere de deget să fie valabilă trebuie pe lângă competența autorității, funcționarul ce a instrumentat actul să îndeplinească formalitățile cerute de art. 26 din legea autentificării actelor și să constate în procesul verbal de legalizare că ele s'a îndeplinit ;

Considerând că în speță din procesul verbal de legalizare, dresat pe procura prezentată în instanță, nu se vede a se fi îndeplinit această formalitate, de și este constant că apelanta Floarea Constantin Andrei nu scie carte, legalizarea semnăturii făcută ast-fel, după această procură este nulă ;

Că dar această procură fiind nulă, apelul făcut de d-l avocat Petrescu, în baza acestei procuri, câtă a se respinge, ca făcut de o persoană ce nu avea calitate ;

În ce privește apelul făcut de Stoian Stănescu :

Având în vedere faptele și motivele invocate în cartea de judecată pe care tribunalul găsindu-le întemeiate le adoptă în totul ;

Pentru aceste motive, tribunalul, respinge, ambele apeluri.

(ss) Em. Miclescu, M. Christea, Romulus P. Voinescu.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția I

Audiența de la 22 Septembrie 1900

Președenția D-lui A. L. G I A N N I, Consilier

Elisa Petropol (fostă Vămășescu) și Chr. N. Petropol, soț pentru autorisare cu S. L. Cornea, Căpitan T. Paladi și alții

Subrogațiune. — Escluderea sau neescluderea fidejuserului. — Cestiune de interpretare a convențiunei. — Suvranitatea judecătorilor fondului.

Cestiunea de a se ști dacă printr'un act de subrogațiune s'a exclus sau nu garanția fidejuserului este o cestiune de interpretare a convențiunei care scapă de censura Curței de casație, afară numai dacă prin interpretare s'ar schimba natura chiar a învoelei.

Decisiunea 312/900. — Respins recursul făcut de Elisa Petropol (fostă Vămășescu) contra decisiunei Curței de apel București, s. I, No. 215/99 în proces cu S. L. Cornea și alții.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut de d-l consilier Degré ;

Pe d-l avocat P. Misir din partea recurente în desvoltarea motivelor de casare ; și

Pe d-l avocat M. Cornea în combateri.

Deliberând,

Asupra motivului I de casare în următoarea cuprindere : «Violarea art. 985 Cod. civil și călcarea principiului fundamental, că renunțările nu se presumă.

«Curtea prin interpretarea care o dă actului de subrogație intervenit între d-l Staehly și d-na Petropol fostă Vămășescu atribue faptului că s'a menționat în

special drepturile cedate în contra datornicului Vămăşescu înţelesul de a esclude garanţia fidejursorului Cornea, cea ce nu putea face fără a viola art. 985 şi fără a admite ca constantă o renunţare a lui Staehly, acolo unde în fapt nu era cel puţin îndoelnică».

Considerând că cesiunea dacă prin actul de subrogaţiune intervenit între intimatul în recurs I. Staehly şi recurenta Elisa Petropol, s'a exclus să nu. garanţia fidejursorului S. L. Cornea intimat şi acesta în recurs fiind o cesiune de interpretare a convenţiunei dintre părţi şi prin această interpretare neschimbându-se natura chiar a convenţiunei, ea scapă de sub censura acestei Curţi, conform al. 6 de sub art. 37 din legea organică a acestei Curţi, şi dar, motivul de casare este nefondat ;

Asupra motivului al II-lea de casare :

«Omisione esenţială şi nemotivarea deciziunei.

«Curtea omite de a se pronunţa asupra apărării ce o presentă d-l Staehly de acord cu d-na Petropol cum că renunţarea la garanţia fidejursorului Cornea nu a fost convenită.

«Curtea face o omisiune esenţială şi în tot cazul dă o decisiune nemotivată faţă cu această apărare».

Considerând că înaintea Curţei de apel nu s'a invocat ca dovadă pentru a stabili că recurenta de azi a fost subrogată şi în garanţia ce Cornea dase lui Staehly, vre-o declaraţiune făcută în instanţă de Staehly în acest înţeles şi dar este inexact în fapt că Curtea a omis a se pronunţa asupra acestui mijloc de apărare ;

Considerând afară de aceasta că soluţiunea cesiunei dedusă în judecata Curţei nu depindea numai de cesiunea de a se sci dacă Staehly a înţeles a subroga pe recurenta de astă-zî şi în garanţia ce i se dase de Cornea, dar şi de aceia de a se stabili întinderea şi înţelesul garanţiei ce, prin convenţiunea dintre Staehly şi Cornea, acesta din urmă dase celui d'întîi; că dar, cu privire la această convenţiune declaraţiunea lui Staehly—una din părţile contractante, — nu putea faţă cu Cornea, cea-l'altă parte contractantă,— servi de dovadă şi prin urmare chiar de s'ar admite că Curtea a comis o omisiune, această omisiune nu este esenţială ;

Că ast-fel fiind şi acest al doilea şi ultim mijloc de casare este neîntemeiat ;

Pentru aceste motive, Curtea, repinge, etc.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREŞTI, Secţia I

Audienţa de la 10 Noembrie 1899

Preşedenţia D-lui AL. D. DOBRICEANU, Consilier

Elisa Petropolu (fostă Vămăşescu) cu S. L. Cornea şi alţii.

Decisiunea civilă No. 215.

Subrogaţiune. — Subrogaţiunea prevăzută de art. 1106 şi urm. din Codul civil. — În contra cui se face. — Cesiiuni succesive. — Fidejessore.

Subrogaţiunea prevăzută de art. 1106 şi următorii din Cod civil se face atât în contra debitorului primitiv cât şi în contra fidejursorului când există cesiuni succesive şi în cursul lor a intervenit un fidejessore.

S'au ascultat : d-nii avocaţi N. A. Papadat şi Gr.

Triandafil în susţinerea apelului şi d-nii avocaţi M. Cornea, G. Duca, Pantazi şi Cernea în combateri ;

Curtea deliberând,

Asupra apelului făcut de d-na Elisa Petropolu, fostă Vămăşescu, cu autorisaţia soţului său Chr. Petropolu, în contra sentinţei tribunalului Ilfov, secţia II, No. 52/98, prin care i se respinge numitei apelante ca nefondată acţiunea ce a intentat în contra lui S. L. Cornea şi prin consecinţă, ca fără interes, cererile de chemare în garanţie formulate de S. L. Cornea în contra d-lui Căpitan Paladi personal, I. Staehly şi minoarei Alexandrina Paladi represintată prin tutorele Gr. Duca precum şi cererea reconvenţională făcută de S. L. Cornea în contra Elisei Petropolu fostă Vămăşescu ;

Având în vedere că d-na Elisa Petropolu, fostă Vămăşescu, prin acţiunea intentată în contra lui S. L. Cornea, tinde a se obliga numitul pârât la plata sumei de 17500, câştiul arendei moşiei Tândărei din judeţul Ialomiţa pe semestrul Sf. Gheorghe 1894, în puterea actului de cesiune, autentificat de trib. Ilfov, secţia Notariatului la No. 7731/92 şi a actului de subrogaţiune, autentificat de acelaşi tribunal sub No. 2587/94 ; iar S. L. Cornea prin cererile de chemare în garanţie tinde a se obliga căpitanul Paladi, I. Staehly şi minoara Alexandrina Paladi, azi Cantacuzino, la aceleaşi sume, la care s'ar vedea şi el obligat faţă cu d-na Petropolu, şi prin cererea reconvenţională tinde a se obliga Elisa Petropolu, în ipotesa când dânsa ar avea câştig de cauză în acţiunea sa, să-i plătească valoarea recoltei pe care arendaşul N. C. Vămăşescu a avut-o în primăvara anului 1894, încasată de d-sa ;

Ascultând pe părţi în debateri şi văzând actele existente în instanţă, precum şi conclusiunile scrise ataşate la dosarul cauzei ;

Având în vedere că prin actul de cesiune autentificat de secţia notariatului trib. Ilfov No. 6321/92, Căpitanul Paladi, ca usufructuar legal al averii minoarei sale fiice Alexandrina, cedează lui S. L. Cornea arenda moşiei Tândărei din judeţul Ialomiţa, pe semestrul Sf. Gheorghe 1894 în sumă de 17500 lei şi acesta cedează la rândul său aceiaşi creanţă lui I. Staehly cu actul de cesiune, autentificat de acelaşi tribunal sub No. 7731/92, luându-şi obligaţiunea de a plăti această creanţă din orice avere a sa în cazul când la epoca fixată pentru achitare, adică la 24 Martie 1894, I. Staehly nu ar fi plătit, nici de arendaşul Vămăşescu, nici de proprietarul Căpitan Paladi, care era obligat a o achita în locul numitului arendaş ;

Având în vedere că prin actul de subrogaţiune autentificat de notariatul trib. Ilfov la No. 2587/94, se constată că în ziua de 24 Martie 1894, I. Staehly a fost achitat de d-na Elisa Vămăşescu, azi Petropolu, atunci soţia arendaşului debitor, subrogându-se numita în toate drepturile ce le avea I. Staehly faţă cu N. Vămăşescu ;

Având în vedere, că după cum rezultă din debateri, d-na Elisa Petropolu, fostă Vămăşescu, ne putându-se apoi despăgubi din averea debitorului său soţ N. C. Vămăşescu a intentat în contra lui S. L. Cornea, acţiunea asupra căreia s'a pronunţat sentinţa No. 521/98, apelată azi de d-sa, susţinând că S. L. Cornea este şi-

nut să o despăgubească de oare ce a garantat lui I. Staehly, plata creanței de 17500 lei și că dânsa, se găsește subrogată de I. Staehly, în toate drepturile ce și acesta le avea față cu S. L. Cornea ;

Având în vedere că cesiunea dar, dedusă în judecata Curței, este cea de a ști, dacă I. Staehly, fiind plătit în termen de către Elisa Petropolu, a subrogat atât în drepturile sale, decurgând din primul act de cesiune, cât și în drepturile ce I. Staehly le avea în contra lui S. L. Cornea prin dispozițiunile : «In cas de neplata sus zisei sume, la epoca fixată mai sus, din orî ce cauză ar fi, pendinte sau independinte de voința sa și în cazul când nici d-l Căpitan Paladi, proprietarul nu ar plăti în locul arendașului, după cum e obligat, mă oblig a plăti eu în locul lor suma datorită», dispozițiunii trecute în partea finală a actului de cesiune intervenit între S. L. Cornea și Staehly ;

Considerând că în drept, chiar dacă conform art. 1109 C. civ. subrogațiunea prevăzută de dispozițiunile art. 1106 și următorii din Cod civil, se face atât în contra debitorului primitiv cât și în contra fidejuserului, când există ca în cazul de față cesiune succesivă și în cursul lor a intervenit un fidejuser, totuși în speță, în fapt din simplul examen al conținutului actului de cesiune intervenit între I. Staehly și Elisa Vămășescu, azi Pe-Petropolu, se vede clar și neîndoios că numita apelantă achitând lui I. Staehly la termen creanța de 17500 lei, în prezența și cu asistența soțului său debitor, a fost subrogată de Staehly în schimbul acestei plăți în toate drepturile sale, față numai cu N. C. Vămășescu, putând să useze de toate drepturile și privilegiile recunoscute de lege în favoarea proprietarului, față cu fondul arendat, fără a-și trece și drepturile ce I. Staehly le avea în contra cesionarului S. L. Cornea ;

Că așa fiind, apelul de față devine nefondat, iar cererea reconvențională, precum și cererile de chemare în garanție, formulate de S. L. Cornea, rămân fără interes ;

Pentru aceste considerante redactate de d-l consilier Gr. Ștefănescu, Curtea, respinge apelul, etc.

(ss) Al. D. Dobriceanu, M. Iulian, Gr. Ștefănescu.

O p i n i u n e

Având în vedere că d-l Căpitan Paladi, în calitate de usufructuar legal al moșiei Țândărei din județul Ialomița, proprietatea ficei sale Alexandrina, cedează arenda moșiei datorită de Vămășescu pe periodul Sf. George 1894 în sumă de 17500 d-lui S. L. Cornea ;

Că S. L. Cornea mai târziu cedează aceiași creanță d-lui I. Staehly, prin acest act Cornea se poartă garant pentru Vămășescu și se obligă el să plătească d-lui Staehly în cas când acela n'ar plăti ;

Că mai târziu și Staehly subrogă în drepturile sale pe d-na Petropol fostă Vămășescu ;

Considerând că d-na Petropol neputându-se achita de la fostul său soț care căzușe în deconfitură și fusese chiar alungat de pe moșie, se întoarce în contra girantului său S. L. Cornea ; cesiunea ce se ridică este dacă odată cu subrogațiunea făcută de d-l Staehly s'a transmis d-nei Petropol și garanția d-lui Cornea ;

Considerând că prin efectul subrogației d-na Petropol este pusă în locul și drepturile d-lui Staehly ; câte drepturi a avut acesta are și d-na Petropol ;

Considerând că orî-care ar fi ficțiunea care servă de tesă subrogațiunei, fie-că ar fi o cesiune fictivă, fie că ar constitui un mandat în *rem suam*, în ambele ipoteze d-na Petropol, urmează să aibă aceleași drepturi pe care le-a avut cedantele sau mandantele său și după cum Staehly putea să aibă o acțiune de regres în contra lui Cornea în cas de neplata arendei, același drept îl are și d-na Vămășescu ;

Considerând că art. 1109 C. civ. care stabilește acest principiu nu distinge dacă garanțiile au fost concomitente nașterii creanței sau s'a născut în urmă, căci nu era nici o rațiune de a face o asemenea distincțiune

Considerând că regulile pentru prima subrogațiune se aplică și la subrogațiile subsecvente ;

Considerând că siguranțele vechei creanțe se transmit de drept în favoarea subrogatului, deci deplin drept Cornea este garantul d-nei Vămășescu ;

Considerând că legiuitorul când vrea să retragă efectele subrogațiunei spune categoric, ca în dispozițiunile art. 778, 1053, 1674 C. civ. ;

Considerând că numai prin transmisiunea tuturilor garanțiilor ce însoțea creanța cedată se poate asigura eficacitatea recursului pentru reintegrarea sumelor plătite ; și numai în baza acestei garanții d-na Petropol a consimțit să-și vândă averea sa și să cumpere o creanță ;

Considerând că este adevărat că câte-odată convenția părților poate să restrângă efectele subrogației și în specie S. L. Cornea se bazează pe cuvintele «față de d-l Vămășescu» spre a restrânge numai la el recursul d-nei Petropol ;

Considerând că această frază nu se poate interpreta într'un mod restrictiv, ci numai în mod explicativ, mai ales că convențiile nu se redactează cu atâta precisiune ca o lege ;

Considerând că cuvintele : «față de d-l Vămășescu» au avut de scop de a pune în evidență dreptul cel mai principal, garantat prin privilegiul proprietarului, iară nu de a restrânge drepturile subrogatului numai la acel debitor ;

Considerând că drepturile nu se pot perde prin interpretare, nici Cornea care n'a figurat la cea subrogație nu poate să profite prin interpretare și să se pretindă liberat când din contra părțile contractante care au știut ce au voit, declară în instanță că n'au înțeles să libereze pe d-l Cornea ;

Considerând că din contra Staehly zice că transmite toate drepturile sale d-nei Petropol și în actele ce-î transmite, 'i transmite și obligația lui Cornea ;

Că dacă Staehly ar fi voit să libereze pe Cornea, atunci 'i-ar fi remis lui titlul creanței ceia-ce nu s'a făcut în specie ;

Considerând că prin interpretarea d-lui Cornea d-sa ajunge printr'un argument *a contrario* să se pretindă liberat, vorbindu-se numai de Vămășescu zice d-sa se exclude Cornea ; această argumentațiune este oprită de art. 985 C. civ., pentru că violează intenția părților contractante ;

Considerând că d-l Cornea ne luând parte în con-

venția intervenită dintre Staehly și Petropolu nu poate profita de o redacțiune incompletă a acelei convenții și să se pretindă liberat, căci acea convenție, n'a intervenit în interesul său ;

Considerând asemenea că obiecțiunea ce o face d-l Cornea că el a garantat pe d-l Staehly în considerațiunea persoanei sale, nu are nici o valoare nefiind dovedită, că din contra rezultă din natura lucrurilor că Cornea știa că Staehly putea să cedeze sau să subroge acea creanță, și știa că, odată putea să fie debitorul unei alte persoane, căci debitorul nu se liberează prin schimbarea creditorilor și prin urmare ar fi trebuit să facă o rezervă sau stipulațiune specială în această privință, că garanția sa nu e transmisibilă; stipulațiune, care nu se vede a fi avut loc, prin urmare nu se poate susține că garanția lui Cornea era făcută numai în favoarea personală a lui Staehly.

(ss) V. Bossy, N. Budișteanu.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI, Secția II

Audiența de la 13 Septembrie 1900

Președenția D-lui I. CERCHEZ, Președinte

George Ionescu cu G. Stroescu

Decisiunea civilă No. 130

Urmărire imobiliară.—Ce poate pune în vânzare creditorul ipotecar.

Urmărire imobiliară.—Adjudecare.—Evițiunea adjudecatarului.—Ce acțiune are adjudecatarul.—In contra cui.—Ce poate cere.—Buna sau rea credință a creditorului urmăritor.

1) *Creditorul ipotecar nu poate pune în vânzare, în baza actului de ipotecă, de cât imobilul ce i este afectat cu ipotecă.*

2) *Regulele de la vânzările voluntare aplicându-se și la cele forțate, afară numai când legea dispune alt-fel, adjudecatarul are dreptul, în cas de evițiune, sau la resilierea contractului dacă evițiunea este importantă sau la daune-interese după valoarea lucrului în momentul evițiunii.*

Această acțiune în garanție nu se poate îndrepta contra creditorului urmăritor căci nu dănsul vinde nefiind el proprietar, el are numai un mandat de la lege de a vinde chiar în contra voinței debitorului care rămâne adevăratul proprietar vânzător și prin urmare singur ținut de garanție.

Cum însă în cele mai multe cazuri această acțiune în garanție este ilusorie căci debitorul care se lasă a fi expropriat forțat este în general insolubil, adjudecatarul mai are, pe lângă acțiunea în garanție, și o *condictio-indebiti* în contra creditorului urmăritor.

Ast-fel când adjudecatarul nu poate intra în posesiunea imobilului ce a cumpărat, prețul răspuns de dănsul n'are cauză și ca atare obligațiunea sa este nulă, și cel ce plătește din eroare o datorie care nu există are drept de repetițiune în contra celui ce a primit-o, adică în contra creditorului urmăritor, care nu poate opune că n'a primit de cât ceea ce i se datora căci dacă avea să ia ceva de la debitorul său, adjudecatarul nu datora nimic de oare-ce nu i s'a transmis proprietatea lucrului cumpărat de dănsul.

În acest cas creditorul urmăritor nu poate fi scutit de restituirea prețului de cât dacă, de bună credință, a suprimat titlul creanței sale sau dacă creanța

'și-a pierdut efectul prin prescripție, perimarea ipotecii sau alt-fel.

In cas când creditorul urmăritor a fost de rea credință când a urmărit imobilul și când a primit prețul licitației, atunci el este ținut, pe lângă restituirea prețului, și de daune interese.

Curtea,

Asupra apelului făcut de Gheorghe Ionescu, în contra sentinței No. 258/99 a tribunalului Prahova, secția II ;

Având în vedere acțiunea intentată de Gh. Ionescu înaintea tribunalului Prahova, s. II, prin petițiunea înregistrată la No. 9120 și prin care reclamă de la Ion G. Stroescu suma de 4300 lei, prețul unui imobil cumpărat la licitație, în a cărui posesiune n'a putut intra

Considerând că N. G. Stroescu, în calitate de creditor al lui Alexandru Ion Cavafu, urmărește două imobile ipotocate, urmărire continuată de I. G. Stroescu succesorul celui d'întâi; aceste imobile erau situate, unul în mahalaua Sf. Ion, str. Oilor și altul în str. Bucegiș aceiași mahala (actul autentificat la No. 1694 de tribunalul Prahova ;

Considerând că adjudecatarul reclamant, care prin ordonanța de adjudecare No. 2563/98 a cumpărat ambele imobile și care a și vărsat prețul adjudecățiunii de 6505 lei n'a putut intra în posesiunea acelor imobile de oare-ce debitorul Ion Cavafu, cu consimțământul creditorului ipotecar, N. G. Stroescu, vânduse încă mai din nainte lui Andrei Niculescu pe prețul de 4300 lei imobilul din str. Oilor, iar creditorul ipotecar și restrânge ipoteca la imobilul din str. Bucegiș ;

Considerând că în asemenea condițiuni este evident, că creditorul urmăritor nu putea pune în vânzare de cât imobilul care îi rămăsese afectat cu ipotecă ;

Considerând că atât în afișe cât și în publicațiunii (*Monitorul Oficial* No. 192/97) cât și în ziua adjudecării, se spune că ambele imobile se pun în vânzare, și creditorul urmăritor, care participa la vânzare, nu face nici o întâmpinare care să rectifice această eroare ;

Considerând că adjudecatarul are dreptul, după dispozițiunile art. 1347 și 1348 Cod civ., sau la resilierea contractului, dacă evițiunea este importantă, sau la daune interese, după valoarea lucrului în momentul evițiunii ; că în specie momentul evițiunii corespunde chiar epoca vânzării sau adjudecării, căci, chiar atunci adjudecatarul n'a putut intra în posesiunea lucrului adjudecat ;

Considerând că regulele de la vânzările voluntare se aplică și la cele forțate, afară numai când legea dispune alt-fel, după cum a făcut în art. 1360 C. civ., când este vorba de viții redibitorii, cea ce confirmă regula, contrariă ;

Considerând că creditorul urmăritor nu este el proprietar, prin urmare, nu el vinde deci, acțiunea în garanție nu poate fi îndreptată în contra lui ;

Considerând că creditorul are un mandat de la lege de a vinde chiar în contra voinței debitorului, care rămâne adevăratul proprietar vânzător și, prin urmare, singur ținut de garanție ;

Considerând însă că în cele mai multe cazuri, această acțiune în evițiune este ilusorie, căci, debitorul care să

lasă a fi expropriat forțat, în general este insolubil;

Considerând însă că adjudecatarul mai are, pe lângă acțiunea în garanție, și o *condictio indebiti* în contra creditorului urmăritor;

Considerând că cumpărătorul ne putând intra în posesiunea imobilului din str. Oilor, prețul răspuns de dânsul n'are cauză, și ca atare obligațiunea sa este nulă (art. 966 Cod civ.);

Că cine plătește din eroare o datorie care nu există are drept de repetițiune în contra celui ce a primit-o (art. 1092 C. civ.);

Că creditorul urmăritor nu poate să scape că n'a primit de cât cea ce i se datora, căci dacă avea să primească ceva de la debitorul său, Alexandru Cavafu, adjudecatarul nu datora nimic de oare ce nu i se transmisese proprietatea lucrului cumpărat de dânsul;

Considerând că creditorul urmăritor nu poate fi scutit de restituirea prețului de cât dacă, de bună credință, a suprimat titlul creanței sale, sau dacă s'a perdut efectul său prin prescripție, perimarea ipotecii sau alt-fel, ceea-ce în specie nu s'a invocat;

Considerând că dacă creditorul urmăritor este de rea credință când a urmărit imobilul din strada Oilor și când a primit prețul licitației, atunci el este ținut pe lângă restituirea prețului și de daune interese;

Considerând că urmăritorul Stroescu, sau autorul său, după ce a descărcat de ipotecă imobilul din str. Oilor, nu putea fără a comite un dol față de concurenții ca să-l mai pue din nou în vânzare;

Considerând că atât afiptele cât și publicațiunile, cari s'a făcut sub direcțiunea și supravegherea creditorului erau de natură a induce în eroare pe adjudecatar;

Considerând că pe de altă parte, eroarea în care a căzut adjudecatarul era aproape inevitabilă pentru că el n'a participat, nici n'avea mijlocul să rectifice publicațiunea, el nu intervine de cât în ultimul moment în momentul adjudicațiunei;

Considerând că, ceva mai mult, chiar în momentul licitațiunei, când tribunalul spune că ambele imobile se pun în vânzare, creditorul urmăritor care a produs această confuziune, deși era față la licitație, luând parte la ea, n'a făcut nici o întâmpinare ca să rectifice această eroare; a preferat să lase ca această confuzie să existe, căci avea de scop să ridice prețul licitațiunei, ceea-ce l dădea posibilitatea de a se despăgubi mai ușor de creanța sa;

Considerând că această omisiune este dolosivă, care ca și faptul publicațiunei greșite, constituie o culpă din partea creditorului urmăritor care l obligă a repara prejudiciul creat, în baza principiului de eternă equitate că cine prin fapta sa cauzează altuia o pagubă e obligat a o repara (art. 998 Cod civ.);

Considerând că această despăgubire nu poate fi alta de cât, pe lângă valoarea imobilului și cheltuielile făcute cu ocaziunea acestui proces, adică plata avocatului de care a avut trebuință apelantul, să fie asistat în această judecată;

Că, Curtea are elemente de aprecierea acestui onorar, după importanța afacerii și prin urmare l fixează la suma de 200 lei;

Pentru aceste considerentate redactate de d. consilier N. Budișteanu, Curtea, admite apelul, etc.

(ss) I. Cerchez, Al. Dobriceanu, M. Paleologu, A. Athanasovici, N. Budișteanu.

JURISPRUDENȚA STRĂINĂ

CURTEA DE APEL DIN CAEN, Secția I

Audiența de la 26 Decembrie 1899

Președenția D-lui DOUARCHE, Prim-Președinte

D-na X... cu soțul ei pentru divorț

Divorț.—Insultă gravă.—Intrebuințarea de preservative pentru a împiedica îngreunarea femeii.—Admiterea divorțului pentru această cauză.

Intrebuințarea de către bărbat, în relațiunile intime cu soția sa, fără știrea acesteia din urmă, a unor preservative menite a împiedica însărcinarea femeii, constituie o insultă gravă, de natură a atrage desfacerea căsătoriei în favoarea soției, ast-fel desprețuită și desconsiderată.

Tribunalul civil din Cherburg admisesese separarea de trup în folosul bărbatului pentru părăsirea domiciliului conjugal din partea femeii, respingând însă cererea reconvențională introdusă de femeie, pentru următoarele motive:

Tribunalul,

«Considerând că singurul fapt articulat de femeie contra bărbatului său a fost recunoscut și stabilit, și anume, întrebuințarea din partea soțului X... în relațiile cu d-na X... a unor preservative menite a împiedica îngreunarea ei;

Considerând că acest fapt ar constitui necontestat o insultă gravă pentru femeie, dacă el s'ar fi produs contra voinței, sau măcar fără știrea d-nei X...;

Considerând însă că nu este de admis că asemenea manopere să se fi repetat timp de mai mulți ani consecutivi, după cum susține d-na X..., fără știrea sa consimțământul ei; cum că nu poate fi altfel, aceasta rezultă din depunerea unui martor, fost în serviciul soților X..., care afirmă că a găsit în mai multe rânduri, în cabinetul de toaletă al soților, obiectele a căror uz este imputat astăzi de d-na X... soțului ei;

Considerând, pe de altă parte, că dacă d-na X... a manifestat, în oare-cari împrejurări, afecțiune pentru copii în genere, și în special pentru copiii prietenilor ei, această afecțiune aparentă nu poate fi conciliată cu consimțământul ei la manoperele întrebuințate de soțul ei; că mai mult încă, termenii pe care ea îi întrebuințează în corespondență cu bărbatul său, cu privire la posibilitatea de a fi însărcinată, sunt în contradicție formală cu orice dorință de maternitate din partea ei;

Considerând că, în asemenea împrejurări, motivul tardiv invocat de d-na X... contra soțului ei, cu toate că faptul care se constată este în sine imoral, nu poate fi considerat ca constituind o insultă gravă adusă soției; că, deci, cererea reconvențională introdusă de d-na X... nu este justificată, și deci, urmează a fi respinsă, etc..

Contra acestei sentinței făcându-se apel de d-na X...

Curtea din Caen a admis apelul pentru următoarele motive :

Curtea,

Considerând că chiar din primele zile ale căsătoriei sale, X... s'a sustras de la datoriile care sunt onoarea și moralitatea căsătoriei; că el s'a făcut a nu cunoaște scopul uniunii sexurilor și a amorului conjugal, recurgând la manopere frauduloase și imorale în scopul de a răpi soției sale ori ce speranță de maternitate; că din diferitele mărturisiri produse în instanță se constată că, în raporturile sale intime cu soția sa, X... a întrebuințat preservative pentru a împedica însărcinarea ei, pretextând greutatea creșterii copiilor din cauza absențelor sale îndelungate ca ofițer de marină; că soțul, prin corespondența sa și prin cetirea unor scrieri pernicioase, a căutat să alunge din inima soției sale ori ce dorință de posteritate;

Considerând că d-na X..., ale cărui purtări corecte și curățenie de moravuri n'au fost contestate, dându-se în toată nevinovăția ei bărbatului său, n'a putut să bătnească nici consecințele, nici caracterul injurios al manoperilor imorale de care ea se tângue astăzi; îndată însă ce ea s'a luminat în această privință, s'a revoltat, făcând să izbucnească atât lacrimile cât și mâhnirea sa; că medicul familiei și alți martori ascultați în cursul instanței au făcut declarațiile cele mai precise cu privire la dorința cea mai arțătoare a d-nei X... de a avea copii; că, după unii din acești martori, d-na X... găsindu-se într-o zi în salonul unei prietene a sale, a picat în genunchi înaintea scaunului pe care se juca o copilă, și chemând pe bărbatul său, l'a apucat de mână și i-a zis, privind-l cu dragoste: «uite cât de drăgălaș este un copilaș, nu e așa?»; că exprimându-se astfel către dânsul, este necontestat că ea a înțeles să-l roage a nu lăsa casa sa deșertă, rece și mută, în timpul călătoriilor sale depărtate;

Considerând că d-na X..., cu intilegența aleasă și cu dragostea nemărginită ce-i recunoaște însuși soțul ei, a fost adânc rănită prin disprețul persistent ce acesta i-a arătat, refuzându-i bucuria sa și cel puțin speranțele legitime ale maternității; că, față cu aceste împrejurări, este loc de a se admite cererea reconvențională de separare de trup introdusă de d-na X... contra bărbatului său;

Pentru aceste motive, infirmă hotărîrea apelată, etc.
(Din Sirey, 1900, partea II, p. 143).

Observațiune.— Soluțiunea dată de Curtea din Caen, prin decisiunea de mai sus, ni se pare la adăpost de ori-ce critică, intru cât Curtea constată în fapt că bărbatul a recurs, în specie, fără știrea femeii, la manopere rușinoase și imorale, în scopul condamnabil de a răpi soției sale ori-ce speranță de maternitate. Or, ce insultă poate fi mai gravă pentru o soție, care, după cum constată Curtea, era un model virtute, de cât faptul de a i răpi bucuria casnică și speranțele legitime ale maternității?

S'a decis, în aceeași ordine de idei, că constituie de asemenea o insultă gravă, de natură a motiva divorțul, faptul necalificabil din partea bărbatului

de a substitui datoriei conjugale obiceiuri ilicite, rușinoase și contra naturii, de exemplu, onanismul⁽¹⁾.

Considerentele tribunalului și Curței din Nîmes⁽²⁾, în această scandaloasă afacere, sunt destul de curioase pentru a fi reproduse aci:

«Considerând, țice tribunalul, că reclamanta impută bărbatului său faptul de a fi practicat asupra persoanei sale obiceiuri rușinoase și acte de violență, fără a fi parvenit însă a consuma căsătoria;

«Considerând că părțile au fost ascultate în camera de consiliu, și că explicările ce ele au dat aruncă o lumină suficientă asupra tristelor desbateri în cari ele se găsesc angajate; că, în privința acestor secrete ale ietacului, n'ar fi nici cuviincios, nici posibil a se face o cercetare;

«Considerând că, este cert că d-na D... și-a păstrat virginitatea sa; că bărbatul său afirmă că a făcut toate sforțările posibile pentru a i-o răpi, însă că el a fost victima unei alterațiuni momentane a facultăților sale genesice, sub înriurirea, fie a glumelor și a pornirilor din partea rudelor femeii, fie chiar a iritațiunii lubrice manifestată de această din urmă; că el explică desmerdările la cari s'a dat față cu soția sa, desmerdări pe cari dacă ea nu le-a provocat, în ori-ce cas, le-a primit de bună voe, prin dorința vie ce avea de a dobândi o excitare priincioasă, de a și manifesta dragostea către soția sa, și de a da sexurilor ei satisfacerea ce-i permitea mijloacele sale;

«Considerând că, fără a pătrunde taina tentativelor de apropiere sexuală ce a avut loc între soți, se vede că ele n'au fost urmate de nici o violență din partea bărbatului; că înăsăși d-na D... înainte de proces, a fost cea dintâi a recunoaște blândețea caracterului bărbatului său, căruia nu i impută obiceiuri de brutalitate, ci, din contră, inerția și pasivitatea lui; că urmele de unghie ce medicii au constatat asupra părților genitale ale femeii, nu au absolut nici o gravitate; că ea nu s'a je-

(1) Pravilele lui V. Lupu și a lui M. Basarab prevăd anume onanismul ca cauză de divorț, însă numai când se practică de femei asupra persoanei sale, fără știrea bărbatului: «Despartă-se muera de bărbat când va face muera nișcare meșteșuguri să se poată freca să i se verse semânța, ca să se poată stăm-păra de poftă, ce se țice cu meșteșug de lemn sau de hier, sau de sticlă, sau de pânză, sau cu fie ce lucru ales de acea treabă, pentru ca cum ar fi aceea este tocmai ca și sodomia. Nu se va despărți bărbatul de femeie, sau femeia de bărbat, când vor face vârsarea de semânța ei singuri cu mâna lor. Când se despart casnicii pentru aceste vini, atunci se socoteste să fie până la o vreme, iar nu de totului tot» (Pravila lui M. Basarab, glava 181, și a lui V. Lupu, capit.: când și în ce chip se desparte bărbatul de muere pentru sodomie. În dreptul musulman, onanismul (istimuo) este pedepsit cu două-deci și cinci de lovitură. Dovada admisă în această privință este mărturisirea prevenitului și declarațiunea a doi martori. V. Tarnauw, *Droit musulman* (traducerea Eschbach, 1860), p. 300.

(2) Vezi aceste decisiuni în Sirey, 1896, 2, p. 142.

luit de loc în momentul când lăsând pe bărbatul său să creadă că pleacă la drum pentru câte-va zile, s'a întors lângă mama sa; că aceste fapte se ved a fi fost articulate numai în scopul de a întări acțiunea de divorț, a cărui adevărată și unică cauză, trebuie s'o recunoaștem, este neconsumarea căsătoriei, împrejurare care a și determinat din partea reclamantei surescitarea nervoasă în care ea se găsește, etc.).

Iată acum și considerantele Curței.

«Considerând că, dacă nu se stabilește în mod suficient că D... a adus o insultă gravă soției sale, de natură a justifica acțiunea în divorț ce ea a introdus în contra lui, prin faptul că s'a căsătorit, pe când se știa cu desăvârșire incapabil de a și îndeplini datoria conjugală, totuși se constată, din propria sa mărturisire făcută înaintea primilor judecători în camera de consiliu, că, din primele zile chiar ale căsătoriei, el s'a făcut față de dânsa culpabil de o altă insultă nu mai puțin gravă, și anume aceea de a fi substituit datoriei conjugale niște obiceiuri ilicite, rușinoase și contra naturei, niște desmerdări libidinoase, pe cari orî-ce femei cinstite nu poate să le tolereze; că, fără nici o îndoială, caracterul odios și respingător al modului cum D... își desmerda soția sa, n'a fost precizat în mărturisirea sa, precum s'a spus mai sus, însă, cu toate acestea, singurul fapt de a fi recunoscut, așa cum constată și hotărîrea primilor judecători, că el a recurs la mijloace rușinoase și contra naturei, pe cari i le impută soția sa, dovedește că, în gândul lui, actele necalificabile de cari el s'a recunoscut culpabil, aveau un caracter nelicit și injurios;

«Considerând, în adevăr, că D... mărturisind propria sa turpitudine a sperat un moment să legitimizeze întrebuintarea manoperilor sale rușinoase, declarând că el n'a recurs la asemenea mijloace de cât pentru a se stimula la îndeplinirea datoriei conjugale;

«Considerând însă că nimic nu poate justifica o asemenea depravare; că, din contră, femeile când se încredințează bărbaților pe cari 'i-au ales și protectorilor pe cari le dă legea, trebuie să știe că nu vor fi expuse a avea în ei un dascăl de desfrânare și de imoralitate; iar bărbații, întru cât îi privește, trebuie de asemenea să știe, că a trata pe soțiile lor ca pe niște femei pierdute, a le necinsti, a le corupe prin obiceiuri contra naturei, a le pângări inima și trupul prin niște mijloace atât de imorale, pe cât sunt de periculoase pentru sănătatea lor, este a le aduce cea mai sângeroasă injurie care poate să le atingă și a le împuternici a se sustrage pe viitor de la contactul lor pernicios, cerend ca justiția să rupă legătura căsătoriei, etc.).

Tot în acest sens s'a pronunțat și Curtea din

Nancy (10 Martie 1894)⁽³⁾. În fine tribunalul din Anvers a decis (26 Mai 1888) că faptul de pederastie din partea bărbatului, constituie din punctul de vedere al demnității femeii și soției, o insultă mai gravă de cât însuși adulterul bărbatului⁽⁴⁾.

Pederastia sau sodomia era anume prevădută ca cauză de divorț în pravilele lui Vasile Lupu și a lui Matei Basarab.

Iată ce găsim în această privință, în pravila lui Vasile Lupu: «Poate muerea să ia voia de la Biserică să se despartă de bărbat, când va învăța diavolul meșteșugul lui cel spurcat și urât tuturor, ace se dice să nu se împreune cu femeea și cumu'i firea, ci presprefire, pentru că atunci Biserica îi împarte până în puțină vreme, până doară s'ar pocăi bărbatul de acest păcat spurcat ce se dice sodomie. Iară de se va afla cum acel bărbat ce face sodomie nu face numai cu muerea lui, ci și cu alta străină, sau și cu alt obraz, atunci muerea va cere voe de la Biserică numai să se despartă. De se va afla cum bărbatul nu se împreună cu muerea și deplin cum 'i să fie, ci se varsă pe din afară, ce se dice pentru coapse, să se despartă. Impartă-se femeea de bărbat și bărbatul de femeie, nu numai când face bărbatul sodomie cu muerea sau și cu altă muere sau cu copil; sau muerea lui de va face sodomie cu alt bărbat, ci încă și muerea lui de se va împreuna trupeaște cu altă muere, cum se dice una cu alta, ce se dice aruncă sēmânța, pentru că aceasta este ca și sodomia, și atunci, de va vrea bărbatul, o va împărți»⁽⁵⁾.

Pedeapsa sodomiștilor era moartea: «Sodomleanii nu se ceartă numai cu moartea, ci și după moarte trupurile lor le bagă în foc de le ard»⁽⁶⁾.

D. Alexandresco

⁽³⁾ Veđi Sirey, 94. 2. 112, ultimele considerente, coloana 3.

⁽⁴⁾ Veđi Pand, *Périod.*, 1889, 5. 7.

⁽⁵⁾ Pravila lui V. Lupu, Capit: *Când și în ce chip se desparte bărbatul de muere pentru sodomie.*

⁽⁶⁾ *Idem*, Capit. *Pentru sodomie ce fel va fi și câte feluri de sodomi sunt și ce fel de certare li se dă.* Veđi și pravila lui Matei Basarab, glava 333.

BIBLIOGRAFIE

A eșit de sub tipar și se găsește la autor și la librăria universală Leon Alcalay:

TOMUL AL VI-lea (PARTEA II)

DIN

DREPTUL CIVIL ROMÂN

DE

DIMITRIE ALEXANDRESCO

Consilier la Inalta Curte de casație

CUPRINZEND

Explicarea art. 1092—1157

PREȚUL 10 LEI

Volumul este urmat de o tablă alfabetică și analitică menită a înlesni cercetările.